

Grunnlovsforslag 44

(2015–2016)

Grunnlovsforslag fra Per Olaf Lundteigen og Kjersti Toppe

Dokument 12:44 (2015–2016)

Grunnlovsforslag fra Per Olaf Lundteigen og Kjersti Toppe om endring i § 49 (delegering)

Til Stortinget

Bakgrunn

Forslagsstillerne viser til at begrunnelsen for forslaget er todelt.

For det første: Den foreslåtte tilføyelse kodifiserer en over lang tid etablert praksis. På tross av den opprinnelige tredeling av makten, ble Kongen og regjeringen tildelt oppgaver som materielt sett er lovgivning. Delegeringen av lovgivningskompetanse – som opprinnelig var begrenset til utfyllende regler og regler om fremgangsmåter, har etter hvert blitt utvidet til også å gjelde materiell lovgivning. I stedet for at Stortinget vedtar konkret og substansielt innhold i norske rettsregler, overlates dette i stadig større grad til Kongen (regjeringen). Dette er en demokratisk utfordring.

Mer tvilsom juridisk sett er den delegasjon av lovgivningsmyndighet som skjer via EØS til EU. Professor Frede Castberg har uttalt følgende om dette:

«De regler som gjelder om delegasjon av lovgivningsmyndighet til Kongen eller av forvaltningsmyndighet fra Kongen (Regjeringen) til underordnede forvaltningsorganer, kan ikke på noen måte anvendes, når det gjelder spørsmålet om «overføring» av myndighet til internasjonale organer». (Dokument nr. 3 (1961–1962) Utredninger m.v. om Det europeiske økonomiske felleskap i forhold til den norske Grunnlov (utredning av professor dr. juris Frede Castberg) s. 6).

Forslagsstillerne mener vi her er ved sakens kjerne og grunnen som nødvendiggjør den foreslåtte

tilføyelse. Den stigende strøm av EU-direktiver og forordninger, som blir en del av norsk rett gjennom EØS, krever hurtig implementering i Norge. Bestemmelser som er «EØS-relevante» må derfor i all hovedsak inntas i forskrifter og ikke som lovbestemmelser. Enden på dette er en stadig mer svekket innflytelse for Stortinget. Samtidig blir allmennheten stadig mindre oppmerksom på hva som egentlig er «norsk rett», noe som fører til svekket lovlydighet.

For det andre: Den i pkt. 1 omtalte utvikling har i de senere år fått en ny dimensjon ved at lovgivningskompetanse delegeres videre til private organer. Dette gjelder f.eks. for økologisk matproduksjon ved at det private selskap Debio oppstiller kriterier for økologisk produksjon samtidig som selskapet håndhever de regler selskapet har gitt. Et annet eksempel er delegasjon til Internasjonal Standard Organization (ISO) – som på en rekke områder, fra tekniske spesifikasjoner til driftsmåter og kontroll er tildelt lovgiverrollen. De regler disse organer oppstiller har direkte virkning for norske rettssubjekter. Reglene vil i noen tilfelle være etablert av organer i utlandet, f.eks. vil ISO-reglene være utviklet i Sveits – ved ISOs hovedkvarter.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

§ 49 første ledd annet punktum skal lyde:

Delegering og videre delegering av lovgivningsmakt kan skje til norske offentlige organer.

—
Lovgjevingsmakta kan delegerast og vidaredelegerast til norske offentlege organ.

§ 49 første ledd nåværende annet punktum blir nytt tredje punktum.

30. september 2016

Per Olaf Lundteigen

Kjersti Toppe

Referert i Stortingets møte 30. september 2016.

«Forslaget blir under presidentens ansvar å bekjentgjøre ved trykken for å komme til avgjørelse på første, annet eller tredje storting etter neste valg.»

Olemic Thommessen
president